

Sygn. akt II C 280/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR A. Z.

Protokolant: sekr. sąd. M. P.

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2018 roku, w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

przeciwko A. H.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. oddala powództwo;

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na rzecz A. H. kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 280/15

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym dnia 2 kwietnia 2015 roku, skierowanym przeciwko A. H., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosła o uznanie za bezskuteczną wobec powoda, umowy sprzedaży z dnia 31 grudnia 2013 roku, sporządzonej przed notariuszem J. S. w Ł. w Kancelarii Notarialnej przy al. (...), w lokalu numer (...), zawartej pomiędzy W. L. a A. H. dotyczącej nieruchomości położonej we wsi K., w gminie G., w powiecie (...), w województwie (...), stanowiącej działkę numer (...), o obszarze 3307 m² wpisanej do Kw nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Skierniewicach, XI Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w R. oraz nieruchomości położonej we wsi B., w gminie G., w powiecie (...), w województwie (...), stanowiącej działki numer (...), o łącznym obszarze 1 ha 800 m², wpisanej do Kw nr (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Skierniewicach, XI Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w R.. Powódka wniosła także o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł oraz kwoty 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że ugodą z dnia 18 czerwca 2013 roku zawartą pomiędzy W. L. a M. F., strony rozliczyły swoje wzajemne należności. Wierzytelność M. F. względem W. L. opiewa na łączną kwotę 272.764,70 zł brutto. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi nadał powyższej ugodzie klauzulę wykonalności w zakresie kwoty 250.000 zł. Natomiast, postanowieniem z dnia 29 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi nadał ugodzie z dnia 18 czerwca 2013 roku klauzulę wykonalności na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.. Podniesiono, iż dotychczas prowadzone postępowania egzekucyjne nie doprowadziły do zaspokojenia wierzycieli w żadnym zakresie. Nie udało się odzyskać nawet części należności.

Powódka wskazała, iż W. L. dokonał czynności prawnej prowadzącej do wyzbycia się składnika jego majątku na rzecz pozwanej i w dniu 31 grudnia 2013 roku zawarł z pozwaną umowę sprzedaży przedmiotowych nieruchomości za symboliczną kwotę 22.000 zł. W ocenie powódki, dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Nadto wskazano, iż pozwana jest partnerką życiową dłużnika.

(pozew k.2-3, pełnomocnictwo k.21, odpis z KRS k.30-33)

W odpowiedzi na pozew, pozwana A. H. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów ewentualnego zastępstwa procesowego. Pozwana wskazała, iż kupiła przedmiotową nieruchomość od W. L. za cenę rynkową i w czasie tej transakcji nie łączyła ją żadna bliższa znajomość ze sprzedającym. Środki uzyskane przez W. L. ze sprzedaży nieruchomości zostały przeznaczone na spłatę istniejących zobowiązań. W czasie tej transakcji przeciwko W. L. nie prowadzono żadnego postępowania egzekucyjnego.

(odpowiedź na pozew k.38)

W piśmie z dnia 18 sierpnia 2015 roku pełnomocnik powoda zaprzeczył, aby działki objęte pozwem zostały sprzedane ze ceną rynkową. Podniósł, że według osób zamieszkujących tę okolicę wskazane działki mają wartość 80.000-100.000 zł. Wskazał, że w okresie sprzedaży owych nieruchomości pozwaną łączyła z W. L. bliższa znajomość.

(pismo pełnomocnika powoda k.66-66 v.)

Na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2016 roku, w dniu 8 listopada 2016 roku oraz w dniu 28 kwietnia 2017 roku pełnomocnicy stron podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(stanowiska pełnomocników stron – protokół rozprawy k.86, nagranie 00:10-04-00:17:30, k.110-111, nagranie 00:03:41-00:04:26, 00:08:02-00:09:49, k.120-121, nagranie 00:02:19-00:07:09)

Na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku pełnomocnik powoda popierał powództwo. Pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa jako bezzasadnego oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanej. Podniósł, iż na skutek dokonania zaskarżonej czynności dłużnik nie stał się niewypłacalny. Zarzucił, iż strona powodowa nie wykazała, aby sprzedaż działek objętych pozwem nastąpiła za nierynkową cenę.

(stanowiska pełnomocników stron – protokół rozprawy k.164, nagranie 00:07:56-00:12:16, 00:22:36-00:28:53)

W piśmie z dnia 30 października 2017 roku pełnomocnik powoda sprecyzował żądanie pozwu i wniósł o uznanie za bezskuteczną umowy sprzedaży z dnia 31 grudnia 2013 roku, rep. A nr 3916/2013, zawartej pomiędzy W. L. a A. H. w stosunku do wiarygodności przysługującej powodowi w łącznej wysokości 161.823,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami, na którą to kwotę składają się:

a) kwota 159.764,70 zł wraz odsetkami za opóźnienie w wysokości odpowiadającej stopie odsetek maksymalnych pomniejszonej o 5% naliczanymi:

- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 lutego 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 marca 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 maja 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 lipca 2014 roku do dnia zapłaty;

- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 września 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 października 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 listopada 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 lutego 2015 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 marca 2015 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 maja 2015 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.000,00 zł od dnia 16 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty;
- od kwoty 6.764,70 zł od dnia 16 lipca 2015 roku do dnia zapłaty;

zgodnie z tytułem wykonawczym w postaci aktu notarialnego z dnia 18 czerwca 2013 roku, rep. A nr 2880/2013, zaopatrzoną w klauzulę wykonalności.

b) kwota 50,00 zł tytułem zwrotu kosztów poniesionych przez powoda w związku z postępowaniem klauzulowym w sprawie (...)

c) kwota 2.009,01 zł tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego poniesionych przez powoda zgodnie z prawomocnym postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach A. M. w sprawie (...)

(pismo pełnomocnika powoda k.168-169)

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi udzielił powodowi zabezpieczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania nieruchomości objętych wnioskiem. Postanowienie to zaskarżyła zażaleniem pozwana. Postanowieniem z dnia 15 marca 2018 roku umorzono postępowanie wywołane zażaleniem.

(wniosek o udzielenie zabezpieczenia k.173- 176 v., postanowienie k.179-180, postanowienie o sprostowaniu k.187, zażalenie k.190-191, postanowienie k.214)

Na rozprawie w dniu 23 lutego 2018 roku pełnomocnik powoda popierał powództwo, wskazując, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy świadczy o tym, że dłużnik dążył do tego, aby stać się niewypłacalnym, a pozwana miała świadomość zadłużenia W. L.. Pełnomocnik pozwanej wnosił o oddalenie powództwa z uwagi na nieudowodnienie okoliczności podnoszonych w pozwie. Wskazał, że dłużnik nie działał z pokrzywdzeniem wierzycieli, a środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości przeznaczył na zaspokojenie wierzycieli – w pierwszej kolejności ZUS i Urzędu Skarbowego.

(stanowiska pełnomocników stron – protokół rozprawy k.210-211, nagranie 00:03:02-00:09:42)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 czerwca 2013 roku, przed asesorem notarialnym B. P. zastępującym notariusza M. S., prowadzącego Kancelarię Notarialną przy ul. (...) w Ł., Repertorium A nr (...), W. L. oświadczył, że zawarł z M. F. ugodę, przedmiotem której było rozliczenie wzajemnych należności na łączną kwotę 272.764,70 zł brutto. W. L. oświadczył, że co do wynikającego z ugody obowiązku zapłaty na rzecz M. F. powyższej kwoty w 24 ratach po 9.000 zł każda i jednej raty w kwocie 6.764,70 zł, w okresie od 15 lipca 2013 roku do 15 lipca 2015 roku, poddaje się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c., do łącznej kwoty 250.000 zł.

(dowód: akt notarialny k.7-9)

W. L. uiścił na rzecz M. F. łącznie kwotę 63.000 zł, wpłaconą w siedmiu ratach, zgodnie z harmonogramem ujętym w akcie notarialnym z dnia 18 czerwca 2013 roku, Repertorium A nr (...)

(okoliczność bezsporna)

Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2014 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt (...), Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi nadał aktowi notarialnemu z dnia 18 czerwca 2013 roku, Repertorium (...), klauzulę wykonalności w zakresie kwoty 250.000 zł, przeciwko W. L..

(dowód: postanowienie k.10-11)

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2015 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt(...), Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi nadał postanowieniu z dnia 14 kwietnia 2014 roku, wydanemu przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, w sprawie o sygnaturze akt (...), klauzulę wykonalności na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł..

(dowód: postanowienie k.11)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach A. M., prowadził na podstawie powyższego tytułu wykonawczego, z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., postępowanie egzekucyjne przeciwko W. L., w sprawie o sygnaturze (...) W toku postępowania egzekucyjnego ustalono, że W. L. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą W. L. (...), nie pobiera świadczeń emerytalno-rentowych ani zasiłków, nie podejmuje innego zatrudnienia, jest właścicielem pojazdów mechanicznych marki P. (...) rok produkcji (...) oraz P. (...) rok produkcji 2003. Posiada rachunki bankowe, co do których wystąpił zbieg egzekucji z innymi komornikami i organami administracyjnymi. Przed umorzeniem postępowania wierzyciel został pouczony o możliwości wystąpienia do Sądu z wnioskiem o wyjawienie majątku dłużnika.

Wobec bezskuteczności egzekucji, postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 roku, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach A. M. umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko W. L.. Zobowiązał W. L. do zwrotu na rzecz wierzyciela kosztów postępowania egzekucyjnego w kwocie 209,01 zł oraz przyznał wierzycielowi koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 1.800 zł.

(dowód: postanowienie k.93-93 v., k.170-171, wysłuchanie wierzyciela k.94-95,)

Przez okres 7 lat W. L. pozostawał w nieformalnym związku z M. F., prowadząc z nią wspólne gospodarstwo domowe. Dwa dni po walentynkach w 2013 roku W. L. rozstał się z M. F.. Od tego dnia pozostawał w związku z A. H., z którą zamieszkał.

Na przełomie 2013 i 2014 roku A. H. miała wiedzę, że w wyniku zawartej ugody W. L. musi spłacić M. F..

(dowód: zeznania świadka M. F. – protokół rozprawy z dnia 29 kwietnia 2016 roku k.87-88, nagranie 00:24:06 – 00:31:40, zeznania świadka J. W. – protokół rozprawy z dnia 29 kwietnia 2016 roku k.88-89, nagranie 00:33:38 – 01:08:09, zeznania świadka P. K. - protokół rozprawy z dnia 8 listopada 2016 roku k. 111-112, nagranie 00:11:44-00:30:08)

W maju - czerwcu 2013 roku A. H. przebywała wspólnie z W. L. na wyjeździe integracyjnym organizowanym dla kontrahentów firmy (...).

(okoliczność bezsporna, także fotografie k.73-74)

W. L. był właścicielem nieruchomości rolnej położonej we wsi K., w gminie G., oznaczonej jako działka numer (...), o powierzchni 3.307 m², dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej prowadzi księgę wieczystą nr (...), a także nieruchomości położonej we wsi B., w gminie G., oznaczonej jako działka numer (...), o łącznej powierzchni 1 ha 800 m², dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej prowadzi księgę wieczystą nr (...).

(okoliczności bezsporne, także odpisy ksiąg wieczystych k.28-28 v. i k.29-29 v., notatka k.183)

Nieruchomość położona we wsi K., w gminie G., oznaczona jako działka numer (...), stanowi na obszarze 983 m² grunty orne klasy (...) a na obszarze 2.324 m² lasy i nieużytki. Nieruchomość ta jest położona na terenie z przeznaczeniem podstawowym pod zabudowę zagrodową.

Nieruchomość położona we wsi B., w gminie G., oznaczona jako działki numer (...), stanowi grunty orne klasy (...). Nieruchomość ta jest położona na terenie z przeznaczeniem podstawowym pod produkcję rolniczą i zadrzewienia.

(dowód: kopia aktu notarialnego k.12-17, odpisy ksiąg wieczystych k.28-28 v. i k.29-29 v.)

W dniu 31 grudnia 2013 roku, na mocy umowy zawartej w formie aktu notarialnego przed notariuszem J. S., w Kancelarii Notarialnej w Ł., rep. A nr (...), W. L. sprzedał A. H. nieruchomość położoną we wsi K., gminie G., oznaczoną jako działka nr (...) o powierzchni 3.307 m², a także nieruchomość położoną we wsi B., gminie G., stanowiącą działki numer (...), o łącznej powierzchni 1 ha 800 m², za łączną cenę 22.000 zł.

(dowód: kopia aktu notarialnego k.12-17, odpisy ksiąg wieczystych k.28-28 v. i k.29-29 v.)

W. L. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) PHU (...). Na rachunku bankowym dłużnika w styczniu 2014 roku odnotowano przepływy środków finansowych. W styczniu 2014 roku W. L. uiścił raty kredytu w łącznej kwocie 19.132,36 zł. Dokonał również spłaty jednej z rat w kwocie 9.000 zł wynikającej z ugody zawartej w dniu 18 czerwca 2013 roku z M. F.. W. L. wypłacał także wynagrodzenie zatrudnionym pracownikom. W styczniu 2014 roku W. L. wykonywał również przelewy składek do ZUS i zaliczek na podatek do Urzędu Skarbowego.

(dowód: wyciąg z historii rachunku bankowego k.39-40, k.41-42, k.43-48, k.52-53, lista płac k.49-51)

W 2012 roku A. H. uzyskała dochód w kwocie 29.330,79 zł, a w 2013 roku dochód ze stosunku pracy w kwocie 16.669,54 zł, a z innych źródeł dochód w kwocie 1.455,10 zł.

(dowód: kserokopia zeznania o wysokości dochodu k.129-131, informacja z Urzędu Skarbowego k.144-146)

Środki uzyskane ze sprzedaży pozwanej nieruchomości położonych w gminie G., zostały przeznaczone przez W. L. na spłatę wierzycieli.

(okoliczność bezsporna)

Poczynione ustalenia faktyczne Sąd oparł dokumentach załączonych do akt sprawy oraz ich kserokopiach, których prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony, a także na zeznaniach powołanych w sprawie świadków. Sąd dał wiarę załączonym do akt sprawy dokumentom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału nie nasuwa żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Ustalen stan faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

Dokonując ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, Sąd nie uwzględnił kserokopii informacji o wypłaconym stypendium, przychodach z innych źródeł oraz niektórych dochodach kapitałowych oraz o dochodach i pobranych zaliczkach na podatek dochodowy i zeznania podatkowego za 2013 rok dotyczących B. H. (k.55-62), bowiem pozostają one bez znaczenia dla wyrokowania.

Sąd pominął także kserokopię aktu notarialnego z dnia 31 grudnia 2013 roku (k.67-71) oraz kserokopię pisma T. W. do Komornika A. M. (k.72), gdyż dokumenty te nie dotyczyły zaskarżonej czynności prawnej.

Na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2016 roku Sąd oddalił wnioski pełnomocnika powoda zawarte w piśmie z dnia 18 sierpnia 2016 roku o zobowiązanie pozwanej do złożenia zeznań PIT T. W. za lata 2008-2013 oraz o zwrócenie się do Urzędu Skarbowego Ł. o nadesłanie protokołu pokontrolnego badającego źródła dochodu T. W.. Albowiem, T. W. nie jest stroną niniejszego procesu, a jej stan majątkowy i źródła dochodów nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Wobec zwrotu pisma pełnomocnika pozwanej z dnia 16 maja 2016 roku, w którym zgłoszono wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka W. L., Sąd na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku uchylił pkt 5 postanowienia z dnia 8 listopada 2016 roku o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka W. L. (zarządzenie k.164, postanowienie k.164 i k.113).

Na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku, na podstawie art. 207 § 6 k.p.c., Sąd pominął wniosek pełnomocnika pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka W. L., jako spóźniony. Pełnomocnik pozwanej dopiero na rozprawie w dniu 3 października 2017 roku wniósł skutecznie o dopuszczenie dowodu z zeznań tego świadka, gdyż pismo z dnia 16 maja 2016 roku zawierające ten wniosek dowodowy zostało zwrócone z powodu braku jego doręczenia pełnomocnikowi powoda. W ocenie Sądu, pozwana reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika nie wykazała, by istniały przeszkody do skutecznego złożenia wskazanego wniosku na wcześniejszym etapie postępowania, bądź też, że zaistniały inne nadzwyczajne okoliczności uzasadniające jego uwzględnienie. Tym samym, należało wniosek ten uznać za spóźniony (art. 207 § 6 k.p.c. i art. 217 § 2 k.p.c.), co skutkowało jego pominięciem.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, bowiem nie zostały wykazane wszystkie przesłanki ustawowe pozwalające na uznanie skarżonej czynności prawnej dokonanej przez pozwaną za bezskuteczną w stosunku do powódki.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., wniosła o uznanie za bezskuteczną wobec powoda, umowy sprzedaży z dnia 31 grudnia 2013 roku, zawartej pomiędzy W. L. a A. H., dotyczącej nieruchomości opisanych w pozwie.

Pozwana nie uznała powództwa. Wnosiła o jego oddalenie, podnosząc że na skutek dokonania zaskarżonej czynności dłużnik nie stał się niewypłacalny oraz zarzucając, iż strona powodowa nie wykazała, aby sprzedaż działek objętych pozwem nastąpiła za nierynkową cenę. Pozwana nie kwestionowała natomiast faktu istnienia wierzytelności powoda.

Podstawę żądania pozwu w niniejszej sprawie stanowi przepis art.527 k.c. statuujący instytucję tzw. skargi pauliańskiej. Zgodnie z § 1 powołanego przepisu, gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Paragraf 2 art.527 k.c. stanowi, iż czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności.

Z cytowanego przepisu wynikają następujące przesłanki, które muszą być spełnione kumulatywnie, by doszło do uwzględnienia powództwa:

1. istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci wierzytelności,

2. dokonanie przez dłużnika z „osobą trzecią” czynności prawnej,
3. dokonanie przez dłużnika czynności „z pokrzywdzeniem wierzycieli”, a zarazem takiej, z której „osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową”,
4. dokonanie przez dłużnika czynności „ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli”,
5. działanie osoby trzeciej w złej wierze.

Przy czym ocena zaistnienia wskazanych przesłanek musi być odniesiona do stanu faktycznego, powołanego i udowodnionego przez strony. Stosownie bowiem do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne, a zatem co do zasady na powódzie. Zakres żądania pozwu, obejmujący zarówno podstawę prawną, jak i okoliczności faktyczne, tworzy jednocześnie granice rozpoznania sprawy przez Sąd.

W powództwie opartym na skardze pauliańskiej, powód - będący wierzycielem, powinien wskazać nie tylko czynność, która została dokonana z jego pokrzywdzeniem, sam fakt pokrzywdzenia, okoliczności subiektywne po stronie dłużnika i pozwanego, ale przede wszystkim winien wskazać, że istnieje dłużnik oraz że pozwany uzyskał od niego korzyść majątkową kosztem powoda w tym sensie, że powód, na skutek wynikłej niewypłacalności dłużnika, nie jest w stanie zaspokoić się z majątku dłużnika odnośnie do swojej wierzytelności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2000 roku, V CKN 149/00). Przy czym Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 listopada 2003 roku (III CKN 355/01) zaakcentował, że precyzja wierzytelności (obejmująca przynajmniej jej istnienie, tytuł prawny i wysokość) należy do wierzyciela, bowiem wierzyciel wyznacza w skardze z art. 527 k.c. przedmiot ochrony pauliańskiej. Ochroną pauliańską objęta jest bowiem zawsze konkretna wierzytelność, stanowiąca przedmiot żądanej przez wierzyciela ochrony, a nie wszelkie bliżej nieoznaczone prawa powoda. Wskazanie wysokości wierzytelności jest tym bardziej istotne, że bezskutecznością może być objęta jedynie czynność prawna dłużnika maksymalnie do rozmiarów konkretnej wierzytelności przysługującej wierzycielowi, stąd sentencja wyroku wydanego na podstawie art. 527 § 1 k.c., a co za tym idzie żądanie pozwu wyznaczające granice rozpoznania sprawy i rozstrzygnięcia musi określać wierzytelność, której ochronie wyrok ze skargi pauliańskiej ma służyć, stanowiąc podstawę pierwszeństwa w zaspokojeniu wierzytelności, stosownie do art. 532 k.c.

W przedmiotowej sprawie, powódka była zatem stroną zobowiązaną do udowodnienia wszystkich przesłanek z art. 527 k.c., których łączne wystąpienie skutkowałoby uznaniem za bezskuteczną umowy sprzedaży zawartej w dniu 31 grudnia 2013 roku między W. L. a A. H..

Podstawowym warunkiem skuteczności zaskarżenia czynności prawnej dłużnika jest, aby czynność ta była ważnie zawarta między dłużnikiem a osobą trzecią. W przypadku braku jej ważności będzie ona mogła być zakwestionowana z powodu czy to wad oświadczenia woli, czy też jej niezgodności z prawem, zmierzania do obejścia prawa bądź sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. W takiej sytuacji konstrukcja prawna skargi pauliańskiej nie będzie miała zastosowania.

Zgodnie z art. 527 § 2 k.c., czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Oceny czy czynność prawna krzywdzi wierzyciela, dokonuje się nie według stanu dokonania czynności, lecz według chwili jej zaskarżenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2000 roku, IIICKN 554/98, opubl. Lex nr 52736 oraz z dnia 22 marca 2001 roku V CKN 280/00, opubl. Lex nr 52793), a w przypadku wystąpienia zmiany w tym zakresie – według chwili orzekania (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 czerwca 2005 roku, IV CK 806/04, opubl. LEX nr 177223; w wyroku z dnia 6 października 2011 roku, V CSK 493/10, LEX nr 1102271, w wyroku z dnia 16 grudnia 2011 roku, V CSK 35/11, opubl. LEX nr 1130304).

Na potrzeby instytucji skargi pauliańskiej ustawodawca nie zdefiniował pojęcia niewypłacalności. W judykaturze i piśmiennictwie przyjmuje się, że przez pojęcie niewypłacalności na gruncie omawianego przepisu rozumie się aktualny, tj. istniejący w chwili orzekania brak możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych.

Niewypłacalność oznacza stan majątku dłużnika, w którym egzekucja nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi, bądź gdy zaspokojenie można uzyskać z dodatkowym znacznym nakładem kosztów, czasu i ryzyka (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2001 roku, IV CKN 525/00, opubl. Lex 53110). W doktrynie oraz w orzecznictwie zasadnie przyjmuje się, że niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 § 2 k.c. oznacza taki stan majątku dłużnika, w którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi (tak M. Pyziak-Szafnicka [w:] System prawa prywatnego, t. 6, s. 1249; Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19 listopada 1997 roku, I ACa 737/97, Apel. W-wa 1998 rok, nr 4, poz. 36; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2000 roku, III CKN 554/98, opubl. LEX nr 52736; Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 11 lipca 2013 roku, I ACa 417/13, opubl. LEX nr 1349916).

W orzecznictwie przyjmuje się, iż niewypłacalność może być skutkiem zarówno dokonania przez dłużnika czynności nieodpłatnej, jak i czynności odpłatnej. Czynność odpłatna może powodować niewypłacalność dłużnika wówczas, gdy świadczenie należne dłużnikowi ma mniejszą wartość niż to, do którego jest on zobowiązany, a także wówczas, gdy otrzymany przez dłużnika ekwiwalent jest nieosiągalny dla wierzyciela (np. stanowią go usługi, przedmioty niepodlegające egzekucji) albo gdy świadczenie należne dłużnikowi nie zostało spełnione i ma on jedynie roszczenie o jego spełnienie, a rzeczywista wartość tego roszczenia jest niższa od nominalnej. Jeżeli natomiast dłużnik za swoje świadczenie otrzymał właściwy i podlegający egzekucji ekwiwalent, którego następnie się wyzbył, nie można zaskarżyć czynności odpłatnej, lecz przedmiotem zaskarżenia (przy spełnieniu przesłanek) może być ta czynność, w wyniku której ekwiwalent wyszedł z majątku dłużnika. Nie można skutecznie zaskarżyć czynności odpłatnej, jeżeli uzyskany ekwiwalent został przez dłużnika wykorzystany do zaspokojenia wierzycieli (tak Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia: 7 grudnia 1999 roku, I CKN 287/98, opubl. L.; z 5 marca 2008 roku, V CSK 471/07, opubl. L.; z 9 kwietnia 2010 r., III CSK 273/09, opubl. L.; z 6 października 2011 roku, V CSK 493/10, opubl. L., z dnia 20 października 2011 roku IV CSK 39/11). Jak wskazał w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 października 2011 roku, IV CSK 39/11, Sąd Najwyższy, kwalifikacja przysporzenia jako korzyści majątkowej jest koniecznym, lecz niewystarczającym warunkiem skuteczności *actio pauliana*. Jeśli bowiem dłużnik w zamian za korzyść majątkową uzyska świadczenie ekwiwalentne (do którego może być skierowana egzekucja), to czynność dłużnika po prostu nie ma charakteru krzywdzącego.

Sąd powinien także brać pod uwagę czynności prawne zdziałane przez dłużnika już po dokonaniu zaskarżonej czynności i stan jego majątku w chwili zamknięcia rozprawy oraz ocenić, czy między ustalonym stanem niewypłacalności lub wyższego stopnia niewypłacalności a zaskarżoną czynnością prawną istnieje związek przyczynowy. Związek ten nie musi być wyłączny i jedyny. Przyczyną niewypłacalności mogą być różne zdarzenia i czynności prawne dłużnika, a jedną z nich powinna być czynność zaskarżona. Tak rozumiany związek przyczynowy występuje i przesłanka pokrzywdzenia jest spełniona także wówczas, jeżeli zaskarżona czynność, dopiero razem z innymi zdarzeniami lub czynnościami prawnymi dłużnika, doprowadziła do jego niewypłacalności, jeżeli była koniecznym składnikiem tych przyczyn i bez niej one same nie spowodowałyby niewypłacalności. Do oceny tego związku przyczynowego decydująca jest chwila, w której wierzyciel wystąpił z żądaniem uznania bezskuteczności, a nie chwila zawarcia czynności prawnej. W przypadku, gdy niewypłacalność jest następstwem wielu czynności prawnych dłużnika, do wierzyciela należy wybór czynności, przeciwko której kieruje skargę paulińską (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2007 roku, II CSK 323/07).

Ciężar udowodnienia niewypłacalności dłużnika spoczywa na wierzycielu. Faktu tego może dowodzić wszelkimi środkami dowodowymi. W praktyce, wierzyciele przede wszystkim powołują się postanowienie komornika o umorzeniu egzekucji z powodu jej bezskuteczności. Jednakże, do postanowienia tego w ramach procesu ze skargi paulińskiej nie należy przywiązywać kapitalnego znaczenia. Albowiem, postanowienie to świadczy jedynie o bezskuteczności danej egzekucji, w danym okresie, ze składników majątkowych ujawnionych w jej toku. Ponadto, Sąd w przedmiotowej sprawie akceptuje pogląd, zgodnie z którym bezskuteczność egzekucji nie mogłaby być wystarczającą przesłanką skuteczności akcji paulińskiej, choćby z tego powodu, że jej celem nie jest samo pozbawienie skuteczności prawnej zaskarżonej czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli, lecz właśnie umożliwienie wierzycielowi prowadzenia skutecznej egzekucji z majątku dłużnika w celu zaspokojenia

swojego roszczenia. Skarga pauliańska nie ma więc charakteru wtórnego w stosunku do postępowania egzekucyjnego, ale – z zasady – je wyprzedza (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 lipca 2014 roku, I ACa 566/14, opubl. Lex nr 1500792).

Warunkiem zaskarżenia czynności jest także uzyskanie korzyści majątkowej przez osobę trzecią. Korzyść tę osoba trzecia może osiągnąć bądź przez nabycie prawa majątkowego, bądź przez zwolnienie jej ze zobowiązania przez dłużnika. Skutkiem tego majątek osoby trzeciej ulega zwiększeniu, co pociąga za sobą umniejszenie majątku dłużnika. O taką bowiem wartość, o jaką umniejszył się majątek dłużnika zwiększył się majątek osoby trzeciej. Na uwagę zasługuje przy tym, iż w art. 527 k.c. nie chodzi o korzyść majątkową w sensie potocznym, utożsamianą np. z nabyciem rzeczy za cenę niższą od wartości tej rzeczy – w takim przypadku za „korzyść” uważa się różnicę między wartością rynkową rzeczy a zapłaconą ceną. Korzyścią majątkową w rozumieniu art. 527 k.c. jest nabycie przez osobę trzecią prawa majątkowego, przedstawiającego pewną wartość, przy czym drugorzędne znaczenie ma cena nabycia (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 kwietnia 2015 roku, sygn. V ACa 860/14).

Dłużnik powinien pozostawać w świadomości, że działa z pokrzywdzeniem wierzycieli. Konieczna a zarazem wystarczająca dla spełnienia tej przesłanki jest świadomość dłużnika, że czynność prawna przez niego dokonana może spowodować dla ogółu wierzycieli niemożność zaspokojenia się. Pokrzywdzenie wierzyciela nie musi być zamiarem dłużnika. Dla przyjęcia tej przesłanki wystarczy, aby dłużnik pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności. Świadomość pokrzywdzenia wierzycieli musi istnieć w chwili dokonywania czynności prawnej.

Dowodzenie posiadania przez dłużnika świadomości pokrzywdzenia może być w praktyce trudne i często opiera się na dowodach pośrednich, ocenianych przez Sąd swobodnie w ramach domniemań faktycznych. Na tej podstawie w orzecznictwie przyjmuje się np., że zużycie przez dłużnika ekwiwalentu uzyskanego z czynności prawnej w całości lub w części w inny sposób niż na zaspokojenie wierzyciela jednoznacznie wskazuje na zamiar jego pokrzywdzenia (vide: Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 6 grudnia 1996 roku, I ACr 853/96, Apel. W-wa 1997 rok, nr 3, poz. 23).

Przepis art. 529 k.c. wprowadza ułatwienie dowodowe dla wierzyciela w postaci domniemania działania dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli, stanowiąc, że jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny. Domniemanie to jest wzruszalne, jednak powoduje przerzucenie ciężaru dowodu na stronę pozwaną, która winna wykazać, iż dłużnik nie działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Ponadto, zgodnie z art. 527 § 3 k.c., jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Ustalenie, czy stosunek łączący daną osobę z dłużnikiem może być uznany za bliski, jest z natury rzeczy ocenne i wymaga indywidualizacji w ramach okoliczności faktycznych każdej sprawy. Nie ma bowiem ustawowego katalogu osób pozostających w bliskim stosunku z dłużnikiem. Pojęcie bliskich stosunków rozumiane jest - tak w doktrynie, jak i w orzecznictwie - szeroko i obejmuje zarówno „osoby bliskie”, czyli pozostające z dłużnikiem w stosunkach rodzinnych, jak i osoby pozostające z nim w podobnych stosunkach o charakterze osobistym. O ustaleniu stosunku bliskości nie przesądzają same więzy pokrewieństwa czy powinowactwa (tak np. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 10 kwietnia 1964 roku, III CR 39/64, OSN 1965, Nr 5, poz. 75). Okolicznościami przemawiającymi za przypisaniem danej osobie stosunku bliskości z dłużnikiem mogą być długoletnia znajomość, planowanie wspólnej działalności gospodarczej, stosunek koleżeństwa, relacja pracodawca - zaufany pracownik, przełożony - podwładny. Ze względu na funkcję przepisu art. 527 § 3 k.c., tj. ustanowienie domniemania wiedzy osoby trzeciej o działaniu dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli relację „bliskości” między dłużnikiem a osobą trzecią należy odnosić do takich stosunków faktycznych między tymi podmiotami, które umożliwiają osobie trzeciej uzyskanie wiedzy o sytuacji majątkowej dłużnika i okolicznościach jego działania.

Nie ulega również wątpliwości, że powódka ma względem dłużnika wierzytelność, wynikającą z aktu notarialnego z dnia 18 czerwca 2013 roku w którym W. L. poddał się egzekucji, do łącznej kwoty 250.000 zł w związku z ugodą zawartą z M. F.. Istnienie tej wierzytelności, jak również jej wysokość nie był kwestionowane przez pozwaną.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie wykazało, iż pozwana w dniu 31 grudnia 2013 roku, a więc w chwili dokonywania przez dłużnika kwestionowanej czynności prawnej, pozostawała z dłużnikiem w nieformalnym związku. Niewątpliwie zatem należy do katalogu osób pozostających z dłużnikiem w bliskim stosunku. Pozwana, poza własnymi twierdzeniami, że w dacie dokonywania zaskarżonej czynności nie łączyły ją z dłużnikiem bliskie relacje, nie przedstawiła na tę okoliczność żadnych wiarygodnych dowodów, a wskazane powyżej okoliczności, a w szczególności fakt, iż pozostawała ona w bliskim stosunku osobistym z dłużnikiem wskazują, że pozwana mogła mieć świadomość jego sytuacji materialnej. Tym samym, co do okoliczności istnienia o u pozwanej świadomości pokrzywdzenia wierzyciela działało domniemanie z art. 527 § 3 k.c.

Nie powinno także budzić wątpliwość, że w niniejszej sprawie doszło do spełnienia przesłanki uzyskania korzyści majątkowej przez osobę trzecią. W niniejszej sprawie, nie było sporne, iż w drodze umowy sprzedaży A. H. nabyła od W. L. nieruchomość położoną we wsi K., gminie G., oznaczoną jako działka nr (...) o powierzchni 3,307 m², a także nieruchomość położoną we wsi B., gminie G., stanowiącą działki numer (...), o łącznej powierzchni 1 ha 800 m², za łączną cenę 22.000 zł. Dla ustalenia faktu uzyskania korzyści majątkowej nie jest istotne, że pozwana za te składniki majątkowe zapłaciła. Albowiem, jak wskazano powyżej w art. 527 k.c. nie chodzi o korzyść majątkową w sensie potocznym. Korzyścią majątkową w rozumieniu art. 527 k.c. jest nabycie przez osobę trzecią prawa majątkowego, przedstawiającego pewną wartość, przy czym drugorzędne znaczenie ma cena nabycia.

Z dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, że postępowanie egzekucyjne prowadzone z wniosku powódki przeciwko W. L. zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji. Nie ulega również wątpliwości, że przedmiotowe nieruchomości stanowiły składnik majątku dłużnika, do którego mogłaby zostać skierowana egzekucja. Jednakże, umorzenie egzekucji miało miejsce w dniu 31 grudnia 2015 roku. Natomiast, z żadnych złożonych do akt sprawy dokumentów nie wynika, jak kształtuje się aktualny stan majątkowy dłużnika i czy nie pozwala on na zaspokojenie wierzycieli. W szczególności, powód nie wykazał, czy występował o wyjawienie majątku dłużnika ani jaki był ewentualny rezultat tych czynności. Zwłaszcza, że w toku postępowania egzekucyjnego ustalono, że W. L. prowadził działalność gospodarczą, a zatem mógł posiadać inny majątek niż ustalony przez komornika w sprawie Km (...)

W ocenie Sądu, powódka nie wykazała, aby zachowanie dłużnika polegające na dokonaniu w dniu 31 grudnia 2013 roku umowy sprzedaży można było zakwalifikować jako „działanie z pokrzywdzeniem wierzyciela”. Powódka nie przedstawiła żadnego dowodu na okoliczność, iż wartość sprzedanych nieruchomości przekraczała kwotę jaką pozwana uiszczała dłużnikowi, wobec czego dłużnik nie dysponował środkami finansowymi na pokrycie zaległych wierzytelności, zaś sama umowa sprzedaży miała jedynie na celu wyzbycie się przed dłużnika majątku, z którego ewentualnie mogłaby być prowadzona egzekucja powyższych należności. Strona powodowa, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, winna udowodnić, iż wartość nieruchomości objętych zaskarżoną czynnością była wyższa niż uiszczona za nie cena, a w konsekwencji, iż cena sprzedaży nie miała charakteru ekwiwalentnego. Wobec twierdzenia strony pozwanej, iż cena sprzedaży nieruchomości objętych umową z dnia 31 grudnia 2013 roku była ekwiwalentna niezbędne było zgłoszenie w tym celu wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szacunku nieruchomości, czego strona powodowa nie uczyniła, poprzestając na własnych twierdzeniach, iż według osób zamieszkujących okolicę sporne działki były warte 80.000 – 100.000 zł.

W rezultacie, Sąd nie dysponował materiałem dowodowym pozwalającym na ustalenie, czy istotnie cena sprzedaży ustalona w zaskarżonej czynności prawnej nie odpowiadała wartości sprzedawanych nieruchomości. Na uwagę zasługuje przy tym okoliczność, iż nieruchomości te obejmują grunty orne najniższych klas i ziemie przeznaczone pod zalesianie, których wartość jest zwykle niewielka. Co więcej, nie można wykluczyć, iż w skutek ewentualnego postępowania egzekucyjnego przedmiotowe nieruchomości mogły zostać sprzedane za cenę niższą niż wartość określona w umowie sprzedaży. Ponadto, nie można wykluczyć, że w przypadku skierowania egzekucji do owych

nieruchomości powódka i tak nie uzyskalaby zaspokojenia, skoro wierzycielami W. L. z wyższym pierwszeństwem był Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Urząd Skarbowy. Ponadto, jak już wskazano, powódka nie wykazała, iż aktualna sytuacja majątkowa dłużnika uniemożliwia zaspokojenie wierzycieli.

Powódka nie udowodniła, iż dokonanie przez pozwaną czynności prawnej w postaci nabycia przedmiotowych nieruchomości spowodowało taki stan w majątku dłużnika, który skutkowało niemożnością, utrudnieniem lub odwleczeniem zaspokojenia wierzyciela. Analizy tego stanu nie można bowiem dokonywać w oderwaniu od sytuacji majątkowej dłużnika i zdarzeń zaistniałych po dokonaniu owej czynności. Albowiem, jak wynika z przedłożonych do akt sprawy dokumentów, po dokonaniu zaskarżonej czynności, W. L. w styczniu 2014 roku uiścił raty kredytu w łącznej kwocie 19.132,36 zł, wypłacał wynagrodzenie zatrudnionym pracownikom, wykonywał przelewy składek do ZUS i zaliczek na podatek do Urzędu Skarbowego, dokonał również spłaty jednej z rat w kwocie 9.000 zł – zgodnie z harmonogramem ustalonym aktem notarialnym z dnia 18 czerwca 2013 roku (Repertorium A nr 2880/2013), z którego powódka wyprowadza swoje uprawnienie do dochodzenia zapłaty wierzytelności. W ocenie Sądu, wskazane czynności świadczą o tym, że na skutek umowy z dnia 31 grudnia 2013 roku W. L. nie stał się niewypłacalny. Zaś w przedmiotowej sprawie brak jest zaoferowanego przez powódkę dowodu, iż to właśnie zaskarżona umowa sprzedaży skutkowało niewypłacalnością dłużnika. W niniejszej sprawie żaden z przeprowadzonych dowodów nie wskazuje, aby dłużnik dokonał zużycia, a jeśli tak w jaki sposób, otrzymanej od pozwanej jako ekwiwalent rozporządzenia majątkowego kwoty lub też aby z jakichkolwiek innych względów wierzyciel nie miał możliwości zaspokojenia się z niej. Tym samym powódka nie wykazała, aby sprzedaż wskazanych nieruchomości skutkowało niewypłacalnością dłużnika, zaś cena uzyskana ze sprzedaży nieruchomości została przez strony umowy zaniżona, co skutkowało pokrzywdzeniem wierzyciela. To pozwana zdołała wykazać, że dłużnik środki uzyskane z zaskarżonej czynności, przeznaczył na spłatę wierzycieli.

Z przesłanką pokrzywdzenia wierzyciela związana jest przesłanka związku przyczynowego pomiędzy dokonaną czynnością prawną dłużnika a pokrzywdzeniem wierzyciela. Dla zbadania wystąpienia tej przesłanki istotne jest ustalenie, czy w przypadku niedokonania konkretnej czynności wierzyciel faktycznie zostałby zaspokojony. Kwestia ta została już częściowo omówiona. Należy zatem tylko dodać, że w literaturze przyjmuje się, że przy tej przesłance nie należy doszukiwać się odwołania do adekwatnego związku przyczynowego bowiem nie chodzi tu o to, aby niewypłacalność była „normalnym” następstwem dokonanej przez dłużnika czynności, ale raczej o to, że czynność prawna dłużnika musi stanowić *conditio sine qua non* jego niewypłacalności (tak M. P.-S., Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika, s. 103 i nast.).

Skoro powódka nie wykazała, że w niniejszej sprawie doszło do pokrzywdzenia wierzycieli w wyniku nieekwiwalentnej umowy sprzedaży, to tym bardziej nie sposób przyjąć, iż wykazała związek pomiędzy tą czynnością, a pokrzywdzeniem wierzyciela. W tej sytuacji, bezprzedmiotowe było szersze rozważanie świadomości pokrzywdzenia po stronie dłużnika i osoby trzeciej (pозwanej). Wskazać jedynie należy, iż w niniejszej sprawie nie znajdowało zastosowanie domniemanie z art.529 k.c., gdyż zaskarżona czynność nie była darowizną. Ponadto, działania dłużnika po dokonaniu zaskarżonej czynności - regulowanie istniejących zobowiązań, w tym w stosunku do M. F., wskazują, iż jego zamiarem przy zawieraniu umowy sprzedaży nie było pokrzywdzenie wierzycieli.

Konkludując, wobec nie udowodnienia przez powódkę wszystkich wymaganych przesłanek skargi pauliańskiej, powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. Stosownie do treści tego przepisu, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Powódka przegrała proces w całości, a zatem zgodnie z powołanym przepisem została obciążona obowiązkiem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwaną, które w przedmiotowej sprawie wyniosły łącznie 2.417 złotych. Obejmują one wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w wysokości 2.400 zł (ustalone na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy

prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz.U.2013.490) oraz kwotę 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.